

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради
університету
«29» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова
методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН
«29» серпня 2024 року
М.П.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛТИКА В УКРАЇНІ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за заочною формою навчання**

РОЗРОБНИК:

Професорка кафедри публічного управління та адміністрування, д. держ. упр., доцентка
«27» серпня 2024 року

_____ Людмила МАТВЕЙЧУК

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор
«27» серпня 2024 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету публічного управління, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«28» серпня 2024 року

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

ЗМІСТ

	Стор.
1. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 3
1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
1.2. Лекції	– 5
1.3. Семінарські заняття	– 5
1.4. Самостійна робота студентів	– 7
1.5. Підсумковий контроль	– 8
2. Схема нарахування балів	– 8
3. Рекомендовані джерела	– 10
4. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 12

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СР
1	Інформаційна політика: зміст та основні концептуальні підходи	30	2	2	-	-	26
2	Основи законодавства України в інформаційній сфері	30	2	2	-	-	26
3	Інформація у формі відкритих даних в умовах воєнного стану	30	2	2	-	-	26
4	Інформаційна політика органів місцевого самоврядування	30	2	-	-	-	28
Всього годин		120	8	6	-	-	106

1.2. Лекції

№ з/п	Назви і плани тем	Кількість годин
1	2	3
1	Інформаційна політика: зміст та основні концептуальні підходи	2
	1. Сутність інформаційної політики 2. Об'єкт, предмет, мета інформаційної політики	
2	Основи законодавства України в інформаційній сфері	2
	1. Конституція України 2. Основні закони України щодо регулювання інформаційної сфери 3. ЗУ «Про інформацію» 4. ЗУ «Про державну таємницю»	
3	Інформація у формі відкритих даних в умовах воєнного стану	2
	1. Правовий режим воєнного стану і його вплив на відкриті дані 2. Позиція міністерства цифрової трансформації України 3. Позиція представника сервісу на основі відкритих даних 4. Поради розпорядникам та користувачам публічної інформації у формі відкритих даних	
4	Інформаційна політика органів місцевого самоврядування	2
	1. Важливість системної інформаційної політики для органу місцевого самоврядування 2. Конституція та закони України – про обов'язок органів місцевого самоврядування щодо інформування громадян 3. Принципи інформаційної політики місцевої влади 4. Інформація, яка підлягає оприлюдненню органом місцевого самоврядування 5. Інформація з обмеженим доступом 6. Місцеві нормативні акти з питань інформаційної політики	

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Інформаційна політика: зміст та основні концептуальні підходи

Питання для усного опитування та дискусії

1. Сутність поняття «інформаційна політика»
2. Об'єкт, предмет інформаційної політики
3. Мета та завдання інформаційної політики
4. Основні види інформаційної діяльності органів публічної влади
5. Інформаційні відносини. Принципи
6. Напрями і способи діяльності з одержання, використання, поширення та зберігання інформації

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інформаційна політика, органи публічної влади, інформаційна діяльність, інформація, інформаційні відносини.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Інформаційна політика є складова загальної політики, яка охоплює всі питання використання інформації та визначає закони функціонування інформаційної сфери. Інформаційна політика – це сукупність всіх громадських законів, правил і політик, які заохочують, перешкоджають або регулюють створення, використання, зберігання, доступ і передачу і поширення інформації. Мета інформаційної політики – це одержання, використання, поширення та зберігання інформації про основні напрями і способи діяльності держави. Суб'єкти: фізичні особи; юридичні особи; об'єднання громадян; суб'єкти владних повноважень. Об'єкт інформаційних відносин – інформація.

Інформаційні відносини – суспільні відносини, які виникають при збиранні, одержанні, зберіганні, використанні, поширенні та захисту (охороні) інформації. Основними принципами інформаційних відносин є: гарантованість права на інформацію; відкритість, доступність інформації та свобода її обміну; об'єктивність, вірогідність інформації; повнота і точність інформації; законність одержання, використання, поширення та зберігання інформації.

Семінарське заняття 2

Тема 2. Основи законодавства України в інформаційній сфері

Питання для усного опитування та дискусії

1. Основні статті Конституції, які гарантують право на інформаційну діяльність
2. ЗУ «Про інформацію» - право громадян України на інформацію
3. Законодавство щодо інформації, яка віднесена до категорії «державна таємниця»
4. Нормативи, які регулюють доступ до публічної інформації
5. ЗУ «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації»
6. ЗУ «Про рекламу»

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: законодавство, право на інформаційну діяльність, право на інформацію, державна таємниця, публічна інформація, суб'єкти владних повноважень, інформаційна реклама.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Конституція України: кожний громадянин має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб і на свій вибір; має право знайомитися в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, установах і організаціях з відомостями про себе, які не є державною або іншою захищеною законом таємницею.

ЗУ «Про інформацію» закріплює право громадян України на інформацію, закладає правові основи інформаційної діяльності. Дія закону поширюється на інформаційні відносини, які виникають у всіх сферах життя і діяльності суспільства і держави при одержанні, використанні, поширенні та зберіганні інформації. ЗУ «Про державну таємницю» регулює суспільні відносини, пов'язані з віднесенням інформації до державної таємниці, її засекречуванням та охороною з метою захисту життєво важливих інтересів України у сфері оборони, економіки, зовнішніх відносин, державної безпеки і охорони правопорядку. ЗУ

«Про доступ до публічної інформації» визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес.

Семінарські заняття 3

Тема 3. Інформація у формі відкритих даних в умовах воєнного стану

Питання для усного опитування та дискусії

1. Правовий режим воєнного стану і його вплив на відкриті дані
2. ЗУ «Про правовий режим воєнного стану»
3. Позиція Міністерства цифрової трансформації України щодо відкритих даних в умовах воєнного стану
4. Поради розпорядникам та користувачам публічної інформації у формі відкритих даних

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: законодавство, відкриті дані, право на інформацію, правовий режим воєнного стану, обмеження доступу до відкритих даних.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» визначає зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб. Розпорядники інформації не можуть на власний розсуд, без проведення “трискладового тесту” згідно зі статтею 6 Закону України “Про доступ до публічної інформації”, вилучати набори даних або відмовлятися їх оприлюднювати/оновлювати

1.4 Завдання для самостійної роботи студентів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма здобувачами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.4. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

1.5 Підсумковий контроль

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або електронне (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 2) індивідуальне усне опитування, експрес-опитування, співбесіда;
- 3) розв'язання типових ситуаційних задач;
- 4) модульна контрольна робота;
- 5) захист підготовленої презентації;
- 6) з'ясування та обговорення проблематики наукових досліджень у сфері публічного управління.

Семестровий контроль: залік.

Інструменти та обладнання: мультимедійне обладнання, освітні платформи за професійним спрямуванням.

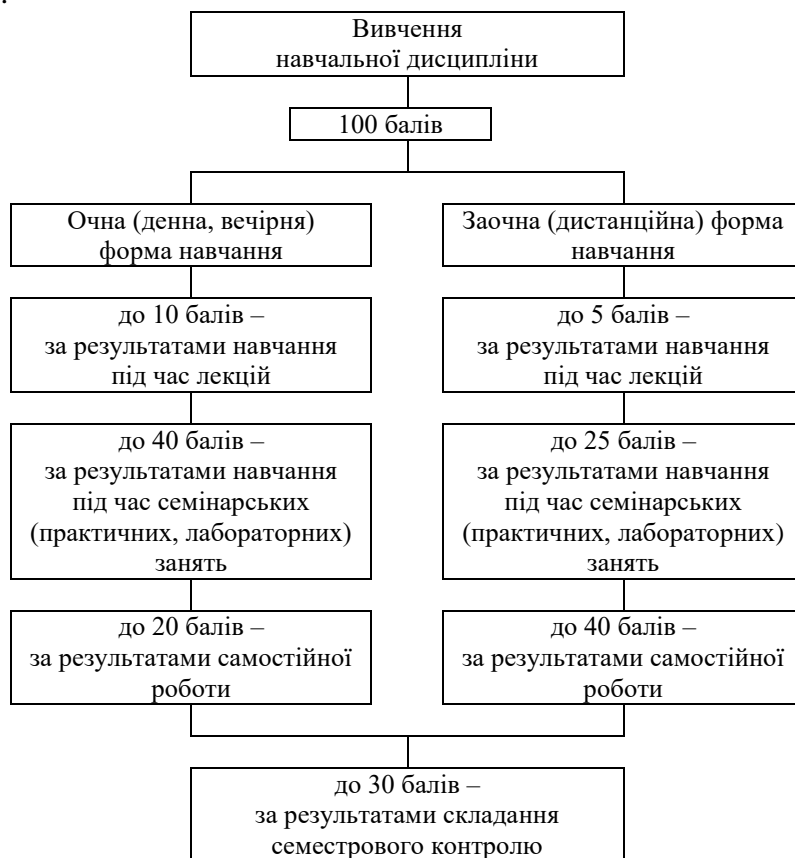
Програмне забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, Zoom, GoogleMeet.

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі GoogleMeet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій. Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря.

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в конференціях, форумах, круглих столах тощо.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Загальна оцінка за системою ECTS і за національною шкалою

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A (відмінно)	відмінно
82–89	B (дуже добре)	добре
75–81	C (добре)	
67–74	D (задовільно)	задовільно

60–66	E (достатньо)	незадовільно
35–59	FX	
34 і менше	F	

6.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, затвердженим наказом ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 р. № 312 / 20.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 4 лекційних занять за заочною формами навчання. Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій			
			1	2	3	4
1.	Заочна	4	1,25	2,50	3,75	5,00

6.3. З навчальної дисципліни передбачено проведення 3 семінарських занять за заочною формами навчання. За результатами семінарського (практичного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції, затвердженій рішенням вченої ради від 29 травня 2017 року, протокол № 14, зі змінами в редакції затвердженій рішенням вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року.

6.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в таблиці:

№ з/п	12 тем	Номер теми												Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Максимальна кількість балів за самостійну роботу													
	заочна форма навчання	10		10		10		10						
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання													
	заочна форма навчання													
3.	Усього балів													
	заочна форма навчання													40

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Абетка політична. Держава та політика : навчальний посібник. (2016). За наук. ред. док. наук держ. упр. О. В. Радченка, [автори-упоряд. А. В. Карташов, О. В. Радченко, В. Ю. Стасюк, О. Г. Солонтай, С. В. Геращенко, А. В. Поліщук], вид. 11-е, доп. і перер. Київ. 372 с.
2. Бойко В.В., Задорожний В.П., Неділько А.І. (2018). Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 225 с. UPL: <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/8518/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%20%D0%9F%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82.pdf>.
3. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення: монографія (2020)./ Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів : Сполом, 418 с.
4. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування: посібник для муніципальних посадовців. UPL: <https://arpi.org.ua/doc2/posibnyk.pdf>.
5. Іванов А.В. (2023). Соціальна і гуманітарна політика в Україні в умовах війни // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Том 34 (73). № 2. С. 61-65.
6. Чукут С.А. Державна інформаційна політика України. UPL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Derzhavna-informatsijna-politika-Ukrayini.pdf>

Тема 2

1. Абетка політична. Держава та політика : навчальний посібник. (2016). За наук. ред. док. наук держ. упр. О. В. Радченка, [автори-упоряд. А. В. Карташов, О. В. Радченко, В. Ю. Стасюк, О. Г. Солонтай, С. В. Геращенко, А. В. Поліщук], вид. 11-е, доп. і перер. Київ. 372 с.
2. Лешик С.В. (2024). Інституційно-правовий механізм інформаційної політики України в процесі євроінтеграції. *Політичне життя*. 3 – 2024. DOI 10.31558/2519-2949.2024.3.6
3. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
4. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.
6. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.
7. Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану: Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 №73. UPL: https://ips.ligazakon.net/document/view/MUS36785?ed=2022_10_03.
8. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

Тема 3

1. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування: посібник для муніципальних посадовців. UPL: <https://arpi.org.ua/doc2/posibnyk.pdf>.
2. Іванов А.В. (2023). Соціальна і гуманітарна політика в Україні в умовах війни // Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Том 34 (73). № 2. С. 61-65.

3. Мамонтова Е. В. (2023). Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 146 с.: <https://doi.org/10.32837/11300.25692>.

4. Голованова, Н. (2022). Інформаційна політика України в умовах війни (архетипний підхід). Наукові перспективи, 6, 57–70. Мандзюк О. А.

5. Залєвська І., Удренас Г. (2022). Інформаційна безпека України в умовах російської військової агресії. Південноукраїнський правничий часопис, 1–2, 20–26.

6. Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2022 р. № 263. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/263-2022-%D0%BF#Text>.

7. Перелік відомостей, що становлять службову інформацію у центральному апараті та територіальних управліннях Державного бюро розслідувань UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373911-21#n13>.

8. Перелік відомостей, що становлять службову інформацію в органах ДПС. UPL: https://tax.gov.ua/data/material/000/045/51314/M727_15.12.2020_z_998_29.11.2023_pereelik.pdf.

9. Перелік відомостей, що становлять службову інформацію у Хмельницькій обласній державній адміністрації. UPL: <https://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2024/06/109.pdf>

10. Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text>.

Тема 4

1. Абетка політична. Держава та політика : навчальний посібник. (2016). За наук. ред. док. наук держ. упр. О. В. Радченка, [автори-упоряд. А. В. Карташов, О. В. Радченко, В. Ю. Стасюк, О. Г. Солонтай, С. В. Геращенко, А. В. Поліщук], вид. 11-е, доп. і перер. Київ. 372 с.

2. Інформаційна відкритість органів місцевого самоврядування: посібник для муніципальних посадовців. UPL: <https://arpi.org.ua/doc2/posibnyk.pdf>.

3. Мамонтова Е. В. (2023). Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 146 с.: <https://doi.org/10.32837/11300.25692>.

4. Чукут С.А. Державна інформаційна політика України. UPL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Derzhavna-informatsijna-politika-Ukrayini.pdf>.

5. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

6. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.

7. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України 23 вересня 1997 року № 539/97-ВР. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

8. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

9. Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану: Указ Президента України від 19 березня 2022 року № 152/2022. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0004525-22#Text>.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державний комітет телебачення й радіомовлення України. UPL: <https://comin.gov.ua/>.
2. Громадська організація “Інформаційно-аналітичний центр “Громадський Простір” UPL: <https://www.prostir.ua/>.
3. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс Державної податкової служби України (<https://zir.tax.gov.ua/>).
4. Єдиний державний реєстр декларацій осіб. Портал відкритих даних Верховної Ради. UPL: <https://public.nazk.gov.ua/>.
5. Експертно-аналітичний центр з питань публічного управління та адміністрування КУБ. URL: <https://youcontrol.com.ua/compliance/>.
6. Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (<https://kompkd.rada.gov.ua/>).
7. Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова: Предмети відання Комітету (<https://komsvobslova.rada.gov.ua/>)
8. Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. UPL: <https://mcsc.gov.ua/>.
9. Міністерство цифрової трансформації України. UPL: <https://thedigital.gov.ua/>
10. Національне агентство з питань запобігання корупції. UPL: <https://nazk.gov.ua/>.
11. Національна рада України з питань телебачення й радіомовлення. UPL: <https://webportal.nrada.gov.ua/>.
12. Національний портал відкритих даних. Дія. Відкриті дані. UPL: <https://diia.data.gov.ua/>.
13. Український Центр Європейської Політики. URL: <https://ucep.org.ua/pro-nas>.